

Kuntavaaliohjelma

Kunnan keskiössä on ihminen: lapsi, nuori, opiskelija, työssäkäyvä, yrittäjä, tuen tarpeessa oleva, eläkeläinen ja vanhus. Turvallinen elämä kunnassa muodostuu lähipalveluista; neuvolasta, päivähoidosta, koulusta, terveydenhuollosta sekä ikäihmisten palveluista. Lähipalvelut ovat jokaiselle suomalaiselle tärkeitä ja niistä päätetään kunnissa.

Kuntien hyvinvoinnin perusta ovat alueen ihmiset. Kunnan palvelut rahoitetaan yrittäjyydellä ja työllä. Lähiruoka, kotimainen energia, koulutus sekä toimivat liikenne- ja kaavoitusratkaisut ovat keskeisiä alueemme elinvoiman tuottajia.

Elinvoimapolitiikka

Yrittäjyys

Yritykset ovat kuntatalouden sekä työllisyyden veturi ja perusta. Jokaisen pitää tuntea, että alueella on turvallista yrittää ja tehdä työtä. Paikallisesti yritysten ja hanketoiminnan tukeminen vaatii riittävät julkiset rahoitusosuudet. Jokaisessa kunnassa tulee olla elinkeinoasioihin perehtynyt vastuhenkilö.

Hankinnat läheltä

Lähiruoan ja lähituotannon hyödyntäminen julkisissa hankinnoissa on maakunnan aluetaloudessa erittäin merkittävä asia. Varmistamme, että hankintoja kilpailutettaessa painotetaan lähellä tuotettua laatua.

Energia

Keskustan tavoite on hajautettu energiamalli, jossa kannustetaan investoimaan eri energiamuotoihin ja niiden kehittämiseen. Paikallisesti tuotettu energia on etusijalla. Tuemme bioenergialaitosten rakentamista alueellemme. Uusiutuvaan energiaan on suunnattava kehitystyötä ja kehitystä tukevia toimenpiteitä.

Metsä

Paikallinen hake on lähienergiaa. Sen käyttöä pitää edistää nuoren metsän kestävällä käytöllä ja tuella. Metsien hoitaminen ja kestävä hyödyntäminen on todellista järkivihreyttä, eli elämää luonnon kanssa sopusoinnussa. Puurakentaminen on kestävää, turvallista ja ekologista.

Väylät kuntoon

Tiet ja raiteet on pidettävä kunnossa. Eri asteluokkien teiden kunnossapito sekä toimiva julkinen liikenne maakunnassa, maakuntaan ja maakunnasta ovat elinedellytys niin elinkeinoelämälle kuin kansalaisten liikkuvuudelle. Nopea laajakaista on mahdollistettava alueella jokaiseen talouteen ja vapaa-ajan asuntoon. Mikäli kaupallinen operaattori ei palvelua tarjoa, on yhteydet rakennettava yhteiskunnan tuella.

Turve

Turvetuotanto on merkittävä työllistäjä alueellamme. Suomi tarvitsee turvetta kriisiajan kotimaisena huoltovarmuuspolttoaineena. Siirtyminen muihin energiantuotantomuotoihin on oltava hallittua ja tapahduttava riittävän pitkällä aikavälillä. Turve on korvaamaton resurssi ruoantuotannossa kasvualustana ja kuivikkeena. Turve on tärkeä osa suomalaista ruokaturvaa ja tuotantoeläinten hyvinvointia.

Kiertotalous

Jäte on arvokas raaka-aine. Tehokkaampi kierrätys ja jätteiden alueellinen hyötykäyttö säästävät luonnonvaroja. Lajittelun on oltava mahdollisimman helppoa. Jätteenkeräyksen on oltava taloudellista ja asiakkaalle edullista. Bioenergialaitosinvestoinnit alueellemme tukevat kiertotaloutta.

Kaavoitus

Kuntalaisten asuin- ja elinympäristön viihtyisyys sekä turvallisuus perustuu kaavoitukseen. Keskusta haluaa turvata yritysten ja elinkeinojen toiminnan sekä kehittämisen ja turvalliset liikennejärjestelyt.

Koulutuspolitiikka

Varhaiskasvatus ja peruskoulutus

Alku hyvään elämään turvataan varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa. Syrjäytymisen ehkäiseminen alkaa jo lapsuudessa. Koulut on voitava käydä lähellä ja laadukkaasti kunnan koosta riippumatta.

Peruskoulun on varmistettava oppilaille lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen perustaidot. Kieltenopiskelussa on hyödynnettävä kuntien välistä yhteistyötä ja etäyhteyksien mahdollisuuksia. Laadukas opetus ja tukitoimet luovat inhimillistä pääomaa koko Suomelle. Koulujen on tunnistettava niin oppimisvaikeuksista kärsivien kuin osaavimpienkin oppilaiden tarpeet. Heistä jokaisesta voi kasvaa maakunnan huippuosaajia.

Opettajien ja muun opetushenkilöstön hyvinvointiin on satsattava. Poikkeusolot ja lomautukset ovat kuormittaneet opettajia. Kuntatalous on pidettävä vahvana muilla keinoilla kuin perusopetuksesta säästämällä. Kodin ja koulun väliseen yhteistyötä on edistettävä. Vastuu lasten oppimisesta ei voi olla pelkästään koulun harteilla.

Toisen asteen koulutus

Opiskelumahdollisuuksien on oltava tasa-arvoisia kotikunnan taloudellisesta kantokyvystä riippumatta. Toisen asteen koulutuksen muuttuessa maksuttomaksi tulee valtion vastata muutoksen tuomista kuluista. Oppilaitosverkoston tulee kattaa koko alueemme, jotta nuori voi pääsääntöisesti suorittaa toisen asteen muuttamatta pois lapsuuskodistaan. Ammatillisen koulutuksen on vastattava alueelliseen elinkeinoelämän tarpeeseen. Pienten lukioiden asema turvataan.

Ammattikorkeakoulu ja yliopisto

Alueellamme tulee olla monipuoliset ja laaja-alaiset mahdollisuudet korkeakoulutukseen ja täydennyskoulutuksiin. Opiskelu ja osaaminen ovat voimavara. Koulutuksen on vastattava yritysten tarpeisiin, jotta energiaklusteri, energiateknologia, ruokateollisuus sekä muut alat saavat jatkossakin ammatilaisia käyttöönsä. Oppilaitosten, yritysten ja opiskelijoiden välinen, poikkitieteellinen yhteistyö juurruttaa osaamista sekä lisää kilpailukykyä.

Hyvinvointipolitiikka

Terveystieteiden hoito

Kuntapäättäjäiden tärkein tehtävä lähivuosina on varmistaa kuntalaisten hyvinvointi sote-uudistuksen toteutuessa. Uudistuksessa on tunnistettava alueiden erityispiirteet ja varmistettava lähipalvelut sekä maakuntakeskuksissa että reuna-alueilla. Yksityisen ja kolmannen sektorin palveluita tulee hyödyntää. Uudistuksessa on huolehdittava kuntien kestävästä taloudellisesta kantokyvystä.

Koronan jälkeiseen aikaan on varauduttava suunnitelmin ja toimenpitein. Syrjäytymisen ja mielenterveysongelmien vaara on korostunut etenkin nuorilla ja yksinäisillä ihmisillä. Voimavaroja on suunnattava erityisesti heille. Pandemian hoitoon ohjatut varat tulee kohdentaa oikein.



Elinkaaren tuki ja palvelut

Perhepolitiikassa on huolehdittava palveluista, jotka tukevat arkea moninaisissa elämäntilanteissa. Kotihoidontuen kuntalisää on maksettava ja omaishoidon asemaa parannettava. Lapsissa on kuntien tulevaisuus. Hyvä ja arvokas vanhuus on kunnan sivistyksen ja inhimillisyyden mittari.

Hyvinvoinnin tukeminen

Jokaisessa kunnassa tulee voida esteettömästi hoitaa kuntoa, virkistää mieltään ja nauttia taide-elämyksistä. Liikunta- ja kulttuuripalvelut tukevat hyvinvointia ja ennaltaehkäisevät tilanteiden kriisiytymistä. Jokaisessa kunnassa on oltava vapaa-ajan palveluista vastaavat viranhaltijat, jotka yhdessä kolmannen sektorin kanssa huolehtivat kuntalaisten hyvinvoinnista. Kuntien on varattava riittävästi rahoitusta vapaa-ajan palvelujen järjestämiseen. Yhteistä hyvinvointia on myös asiallinen ja sivistynyt keskustelukulttuuri.

Kommunalvalsprogram

Människan ska vara central för kommunens verksamhet: barn, ungdom, student, anställd, företagare och pensionär. Grunden för ett tryggt liv i en kommun består av lokala tjänster; rådgivning, dagvård, skola, hälsovård och tjänster för äldre. De lokala tjänsterna är viktiga för alla finländare och deras funktion beslutas av kommunerna.

Grunden för kommunens välbefinnande är dess invånare. Kommunala tjänster finansieras av företagande och arbete. Centralt för vår regions vitalitet är: närproducerad mat, inhemsk energi, utbildning och fungerande trafik- och stadsplaneringslösningar.

Livskraftspolitik

Företagande

Företagen är kommunernas och sysselsättningens drivkraft och bas. Var och en ska känna att det är tryggt att bli företagare och arbeta i sin region. Att stödja lokala företag och projektverksamhet kräver tillräckliga offentliga bidrag. I varje kommun ska det finnas en ansvarig person som hanterar näringslivsfrågor.

Lokala anskaffningar

Det är mycket betydelsefullt i landskapets regionalekonomi att utnyttja närproducerad mat och närproduktion vid offentliga anskaffningar. Vi säkerställer att det ska läggas tonvikt på närproducerad kvalitet vid anbudsförfarande gällande anskaffningar.

Energi

Centerns mål är en decentraliserad energimodell, som uppmuntrar att investera i olika sorters energikällor och deras utveckling. Lokalt producerad energi ska prioriteras. Vi stödjer upprättandet av nya bioenergianläggningar i vår region. Användandet av förnybar energi ska främjas med utvecklingsarbete och stödåtgärder.

Skog

Lokal flis utgör vår närenergi. Dess användning ska främjas med användningen av ungskog och stödåtgärder. Skogsförvaltning och ett hållbart utnyttjande av våra skogar är sunt förnuft, vi ska leva i harmoni med naturen. Träbyggandet är hållbart, säkert och ekologiskt.

Rutterna i ordning

Vägar och järnvägar ska underhållas. Underhåll av olika slags vägar och en väl fungerande kollektivtrafik är ett grundvillkor såväl för näringslivet som medborgarnas rörlighet i, till och från landskapet. Vi vill utveckla bredbandstillgången för varje hushåll och fritidshus i regionen. Om kommersiella operatörer inte erbjuder servicen ska anslutningarna byggas med hjälp av samhällets bidrag.

Torv

Torvproduktionen är en viktig arbetsgivare i vår region. Finland behöver torven, den utgör en tillförlitlig energikälla i tider av kris och är en inhemsk, förnyelsebar energitillgång. Torv är också en ovärderlig resurs i livsmedelsproduktion som odlingssubstrat och som strö på våra gårdar. Torv utgör därför en viktig del av Finlands livsmedelsförsörjning och produktionsdjurs välmående.

Cirkulär ekonomi

Avfall utgör ett värdefullt råmaterial. Med en mer effektiv återvinning och med mer regionalt utnyttjande av avfall, sparar vi naturresurser. Sopsortering ska vara så lätt som möjligt, det ska också vara ekonomiskt fördelaktigt för en kund. Investeringar i bioenergianläggningar stödjer den cirkulära ekonomin i vår region.

Stadsplanering

En del av trivseln och tryggheten för invånarna i våra kommuners bostads- och livsmiljö baserar sig på stadsplaneringen. Centern vill trygga företagets och industriernas verksamhet samt utveckling såväl som trygga trafikarrangemang.

Utbildningspolitik

Förskola och grundskola

Början på ett bra liv säkras under förskoleundervisningen och i grundskolan. Förebyggande arbete mot marginalisering ska ske redan i barndomen.

Vi ska garantera att det finns skolor i närheten för alla vilka håller bra kvalitet, oberoende av kommunens storlek.

Grundskolan ska säkerställa att elevernas grundläggande läs-, skriv och räkneförmåga tillgodoses. Språkinläring ska användas via interkommunalt samarbete och fjärranslutningsmöjligheter. Kvalitetsundervisning och stödaktiviteter skapar humankapital för hela Finland. Skolor ska identifiera elever med inlärningsvärigheter samt mer avancerade elever och deras behov. Var och en av dem kan växa och bli regionens bästa experter.

Lärares och annan skolpersonals välbefinnande måste tillgodoses. Undantagsförhållanden och permitteringar har belastat lärarna. Kommunal ekonomi måste hållas starkt på andra sätt än att spara från grundutbildningen. Samarbetet mellan hem och skola ska främjas. Ansvar för barnens inläring kan inte ligga enbart på skolans axlar.

Utbildning på andra stadiet

Det måste finnas lika studiemöjligheter för alla, oberoende av hemkommunens ekonomiska bärformåga. När utbildningen på det andra stadiet blir kostnadsfri ska staten ta hänsyn till de kostnader som sker på grund av förändringen. Skolnätet ska täcka hela vårt område så att de unga som regel ska kunna fullfölja sin utbildning på andra stadiet utan att behöva lämna sina hemtrakter. Yrkesutbildningen ska motsvara det regionala näringslivets behov. De små gymnasiernas ställning ska säkras.

Yrkeshögskola och universitet

Vårt område ska ha varierande och omfattande möjligheter till högre utbildning och fortbildning. Pluggande och kunnande är en tillgång. Utbildningen ska motsvara företagets behov, exempelvis inom energiteknik, livsmedelsindustrin samt andra sektorer som kommer att behöva anställda med en tillräcklig kompetens. Vi ska främja samarbetet mellan utbildningsinstitutioner, företag och studenter. Tvärvetenskapligt samarbete stärker kunskapen och ökar konkurrenskraften.

Välfärdspolitik

Hälsovård

Den viktigaste uppgiften för kommunala beslutsfattare under de närmaste åren är att säkerställa lokalinvånarnas välfärd när sote-reformen verkställs. Reformen ska identifiera regionernas specifika funktioner och säkerställa också lokala tjänster. Den privata och tredje sektorns tjänster måste utnyttjas. Reformen måste värna en hållbar ekonomisk utveckling av kommuner och deras kapacitet.

Vi måste förbereda planer och åtgärder för tiden efter corona. Stor risk finns för mentala problem och marginalisering, framför allt hos unga och ensamma människor. Vi ska rikta resurser specifikt till dem. Övrigt pandemistöd bör riktas in korrekt.



Stöd och tjänster för livscykeln

I familjepolitiken ska det tas hand om tjänster som stödjer vardagen i olika livssituationer. Kommuntillägget till hemvårdsstödet ska betalas och anhängvårdens ställning ska förbättras. Barn är kommunens framtid. En bra och värdefull ålderdom är en mätare för bildning och mänsklighet.

Att stödja välbefinnande

I varje kommun ska man kunna ta hand om sin kondition, undvika stress och njuta av konstupplevelser. Idrotts- och kulturtjänster stödjer välbefinnande och förebygger krissituationer. I varje kommun ska det finnas ämbetsmän som ansvarar för fritidstjänster som tillsammans med tredje sektorn tar hand om kommuninvånarnas välmående. Kommuner ska reservera tillräckligt med finansiering för att kunna ordna fritidstjänster. En del av gemensamt välbefinnande är också en saklig och allmänbildad diskussionskultur.